

Nota voor Gedeputeerde Staten

cluster Ontwikkeling

Stuknummer					

Onderwerp Project FUREC (RWE)

Behandeld [REDACTED]

Datum 10 november 2020

Bijlage(n) 2

0. Samenvatting

1. RWE wil op de Chemelot site uit reststromen circulaire waterstof maken. Met het FUREC-project wil het bedrijf waterstof gaan produceren voor de chemische industrie. Afvalreststromen, zoals Limburgs restafval dat momenteel geen hoogwaardige herbestemming heeft en reststoffen van Chemelot, dienen daarbij als vervanger van aardgas bij het maken van waterstof.

De 'brandstof' voor de FUREC-vergassingsinstallatie op de Chemelot site is afkomstig van locaties elders in Limburg (en op termijn mogelijk buiten Limburg). RWE Group heeft zijn oog laten vallen op het bedrijventerrein Zevenellen bij Buggenum. Op deze locatie wil RWE in pandig afvalreststromen opslaan en verwerken tot pellets.

FUREC draait op reststromen. RWE kijkt daarvoor primair naar het afval van de Limburgse huishoudens. Momenteel wordt een groot deel van deze afvalstroom door ASL naar verbrandingsinstallaties vervoerd. ASL zal medio 2021 een nieuwe aanbesteding (afvaltender) aankondigen. Uitgangspunt daarbij is om ingezameld huishoudelijk afval zo verantwoord mogelijk circulair te laten verwerken. ASL zoekt coalities die hieraan invulling kunnen geven. RWE is met name geïnteresseerd in twee van de vier reststromen van huishoudelijk afval, te weten: 'fijn huishoudelijk restafval' en 'plastic, blik en drankkarton' (PBD).

RWE wil op korte termijn (rond 18 november 2020) met het project FUREC in de openbaarheid treden. Kort hiervoor zullen de gemeenteraden van Sittard-Geleen en Leudal op de hoogte worden gebracht. Het is raadzaam om ook Provinciale Staten van het voornemen van RWE en de kansen die dat voor Limburg en in het bijzonder de Circular Hub op de Chemelot site biedt te informeren.

Voorstel:

1. Kennisnemen van het project FUREC.
2. Bijgevoegde mededeling portefeuillehouder vaststellen.
3. Gedeputeerde Burlet mandaat verlenen om in afstemming met RWE en de gemeenten Sittard-Geleen en Leudal het moment te bepalen waarop de mededeling portefeuillehouder voor Provinciale Staten online wordt geplaatst en om de tekst van de mededeling aan te passen mocht dat uit de afstemming met genoemde partijen nodig blijken.

4. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven tot het moment dat Provinciale Staten over het project FUREC zijn geïnformeerd.

2. Beoogd resultaat (output / outcome)

Kennisnemen van het initiatief FUREC, bijgevoegde concept mededeling portefeuillehouder vaststellen en Provinciale Staten van dit initiatief op de hoogte brengen.

3. Toelichting

Recent heeft een delegatie van RWE gedeputeerden Burlet, Koopmans en Van den Akker op de hoogte gesteld van de plannen van deze internationale onderneming om op de Chemelot site een installatie te realiseren waarmee uit afvalreststromen waterstof kan worden geproduceerd. Het is de bedoeling om op Zevenellen de reststromen tot zogenaamd 'pellets', als grondstof voor de vergassingsinstallatie, te verwerken.

Omdat RWE voornemens was voor het FUREC-project vóór de deadline van 29 oktober 2020 een subsidie uit het EU-innovatiefonds aan te vragen, verzocht men uw college een letter of endorsement (steun-of goedkeuringsverklaring) af te geven. In uw vergadering van 15 oktober 2020 heeft u op voorstel van gedeputeerde Burlet besloten hieraan mee te werken. De betreffende verklaring is als bijlage bijgevoegd. Inmiddels heeft RWE de aanvraag voor de pre-kwalificatie ingediend. Begin 2021 wordt duidelijk of RWE in de gelegenheid wordt gesteld om medio april 2021 een definitieve aanvraag in te dienen. Najaar 2021 vindt de feitelijke subsidie-toekenning plaats.

De board van RWE zal begin 2022, op het moment dat het subsidie is verkregen, koopovereenkomsten voor de benodigde gronden zijn gesloten, met ASL afspraken zijn gemaakt over het verkrijgen van reststromen en de vergunningenprocedures zijn doorlopen, een finaal investeringsbesluit nemen. De bouw van alle installaties zal zo'n drie jaren kosten.

Bij de presentatie van de derdekwartalcijfers op 12 november 2020 zal RWE Group zijn internationale plannen voor de productie en inzet van waterstof bekend maken. In dat licht wil men rond 18 november 2020, het exacte moment moet nog worden bepaald, met het project FUREC naar buiten treden door hier op de website van RWE aandacht aan te schenken en enkele journalisten vooraf te informeren. Kort hiervoor zullen de gemeenteraden van Sittard-Geleen en Leudal op de hoogte worden gebracht. Het is raadzaam om ook Provinciale Staten van het voornemen van RWE en de kansen die dat voor Limburg en in het bijzonder de Circular Hub op de Chemelot site biedt te informeren.

Achtergrondinformatie

RWE heeft concrete plannen om op de Chemelot site uit reststromen circulaire waterstof te maken. Onder de noemer FUREC (Fuse Reuse Recycle) wil het bedrijf waterstof gaan produceren voor de chemische industrie en helpen in het verduurzamen van productieprocessen. De reststromen, zoals Limburgs restafval dat geen hoogwaardige herbestemming heeft (en momenteel veelal naar de afvalverbrander wordt afgevoerd) en reststoffen van Chemelot, dienen daarbij als vervanger van aardgas bij het maken van waterstof (ook wel waste to hydrogen genoemd).

Het FUREC-initiatief draagt bij aan de ambitie van de Provincie om uit te groeien tot een circulaire hub en een waterstofknooppunt tussen de Nederlandse zeehavens en het Duitse Ruhrgebied. Het initiatief past binnen het beleidskader Circulaire Economie Limburg 2.0 en het Missiegedreven Economisch beleidskader. Het project kan voor minimaal 80 mensen directe werkgelegenheid opleveren.

Het is de bedoeling dat FUREC, in eerste instantie, waterstof aan OCI op de Chemelot site gaat leveren. OCI produceert momenteel zelf waterstof uit aardgas. Door FUREC daalt het aardgasverbruik op de Chemelot site jaarlijks met ruim 200 miljoen m³ per jaar; hetgeen vergelijkbaar is met het jaarverbruik van ongeveer 140 duizend huishoudens. Daarnaast levert het een grote CO₂-besparing op. De CO₂ die vrijkomt bij de waterstofproductie kan in de toekomst bovendien worden afgevangen, getransporteerd en gebruikt als grondstof.

De waterstof wordt gemaakt door de reststromen om te zetten in circulaire gassen die worden verbrand (in plaats van direct verbranding van reststromen). Naast lokale afzet op de Chemelot site kan de waterstof op termijn ook via pijplijnen naar de industrie in Rotterdam of het Ruhrgebied worden getransporteerd.

De 'brandstof' voor de FUREC-vergassingsinstallatie op de Chemelot site is afkomstig van locaties elders in Limburg (en op termijn mogelijk buiten Limburg). RWE is voornemens om op korte termijn met OML een reserveringscontract voor een verwerkingsinstallatie (pelletiser) op het bedrijventerrein Zevenellen te Buggenum te sluiten. RWE wil op deze plek reststromen verwerken tot pellets (samengeperst afval in de vorm van grote capsules). Om eventuele overlast voor omwonenden tegen te gaan, zal de opslag en verwerking van afval op Zevenellen inpandig gebeuren.

In gesprekken met vertegenwoordigers van RWE is naar voren gekomen dat met het FUREC-project een totale investering van zo'n € 0,5 miljard gemoeid is.

Zoals hiervoor is aangegeven is FUREC afhankelijk van de toestroom van reststromen. RWE kijkt daarvoor primair naar het afval van de Limburgse huishoudens. Momenteel wordt een overgroot deel van deze afvalstroom door Afval Samenwerking Limburg (ASL) naar verbrandingsinstallaties vervoerd (Wijster). Bij ASL zijn 30 Limburgse gemeenten aangesloten.

ASL zal in het tweede kwartaal van 2021 een nieuwe aanbesteding (afvaltender) aankondigen. Uitgangspunt daarbij is om ingezameld huishoudelijk afval zo verantwoord mogelijk circulair te laten verwerken. ASL zoekt coalities die hieraan invulling kunnen geven.

RWE is geïnteresseerd in twee van de vier reststromen van huishoudelijk afval, te weten: 'fijn huishoudelijk restafval' en 'plastic, blik en drankkarton' (PMD). RWE heeft zelf geen belangstelling voor de andere twee reststromen, namelijk 'groente-, fruit- en tuinafval' en 'luiers'.

RWE voorziet twee problemen voor wat betreft het 'binnenhalen' van deze reststromen:

1. ASL's voorkeur gaat uit naar één partij / coalitie van partijen die alle reststromen kan handelen;
2. De nieuwe concessie start op 1 januari 2024, terwijl de installaties van RWE eerst in de eerste helft van 2025 operationeel zullen zijn.

RWE onderzoekt de mogelijkheden om deze problemen te tackelen (bijvoorbeeld tijdelijke verlenging van de lopende concessie tot medio 2025). Momenteel loopt een door ASL georganiseerde marktverkenning waar RWE op genoemde punten inbreng zal leveren.

4. Bestuurlijke aandachtspunten

Passende beoordeling in relatie tot de Wnb-vergunning

Op dit moment loopt er nog een discussie tussen RWE en de Provincie of voor de activiteiten die RWE op de Chemelot site wil ontplooiën en die enerzijds tot een uitstoot van 21 ton NOx per jaar leiden en anderzijds een reductie van 40 ton NOx bij de wamtekrachtcentrale van RWE of OCI op de Chemelot site tot gevolg hebben een passende beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming nodig is.

RWE is van mening dat dit niet nodig is, omdat er sprake is van een bepaalde mate van 'onlosmakelijkheid' en om die reden niet intern hoeft te worden gesaldeerd. RWE maakt hier een principieel punt van omdat in geval van een verplichte passende beoordeling niet kan worden volstaan met een beperkte mer-procedure. In die situatie dient een uitgebreide mer-procedure te worden doorlopen met, volgens RWE, een grotere kans op bezwaar- en beroepsprocedures die de planning, gericht op een FID eind 2021, in gevaar kunnen brengen.

De Provincie stelt zich ambtelijk op het standpunt dat wanneer een initiatief leidt tot een toename van stikstofdepositie op een overbelast Natura 2000-gebied daarvoor volgens de huidige jurisprudentie een Wnb-vergunning en een passende beoordeling vereist is en dat dit laatste vooralsnog ook geldt wanneer de betreffende toename via een interne saldering wordt gemitigeerd. De Provincie conformeert zich daarmee aan het IPO-standpunt.

RWE is door de Provincie ambtelijk in de gelegenheid gesteld om, eventueel samen met Chemelot Site Permit (CSP), nader te onderbouwen dat bij het beoogde initiatief geen sprake is van een interne saldering en/of dat daarvoor geen passende beoordeling vereist is. De betreffende onderbouwing heeft RWE tot op dit moment (nog) niet aangereikt. Zo lang de nadere argumentatie ontbreekt en niet als valide wordt beoordeeld, is er geen aanleiding om de mening van RWE op dit punt te volgen.

Gemeente Leudal

Wethouder Verlinden en enkele ambtenaren van de gemeente Leudal zijn vertrouwelijk door RWE geïnformeerd over FUREC en het voornemen van RWE om op Zevenellen, het gebied dat de komende jaren wordt herontwikkeld tot een duurzaam multifunctioneel bedrijvenpark, afvalreststromen tot pellets te verwerken. Burgemeester en wethouders van Leudal hebben hun medewerking aan het initiatief nog niet toegezegd. RWE en OML voeren met de gemeente Leudal overleg om deze steun te verkrijgen. Daarbij wordt ook gezien hoe de omwonenden van Zevenellen dienen te worden geïnformeerd en betrokken bij de verdere planontwikkeling.

Burgerparticipatie is in deze een extra thema, omdat omwonenden en de dorpsraad van Buggenum zich verzetten tegen de komst van een mestverwerker op Zevenellen en de dorpsraad van Buggenum omwonenden oproept niet in de klankbordgroep zitting te nemen die OML wenst in te stellen om de omgeving te betrekken bij de ontwikkeling van Zevenellen. Mogelijk dat RWE en Leudal hierbij vanuit de Provincie (bestuurlijk) de helpende hand kan / moet worden geboden.

5. Relatie met Programmabegroting

Geen.

6. Juridische aspecten

Geen.

7. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

Geen.

8. Financiële en cofinancieringsaspecten

Geen.

9. Relatie met aanpak coronacrisis

Geen.

10. Arbeidsmarktbeleid

Het FUREC-project zal (op termijn) 80 arbeidsplaatsen creëren.

11. Effecten op CO₂ en stikstof emissies

In de toelichting is reeds aangegeven dat FUREC een positief effect heeft op de CO₂ emissie.

12. Digitalisering

Niet van toepassing.

13. Formatieve aspecten

Geen.

14. Samenwerking/afstemming andere clusters

De nota is tot stand gekomen in samenspraak met de clusters Economie en Innovatie, Vergunningen, Toezicht en Handhaving en Communicatie. Deze clusters kunnen zich vinden in de inhoud en strekking van deze nota.

15. Voorstel

1. Kennisnemen van het project FUREC.
2. Bijgevoegde mededeling portefeuillehouder vaststellen.
3. Gedeputeerde Burllet mandaat verlenen om in afstemming met RWE en de gemeenten Sittard-Geleen en Leudal het moment te bepalen waarop de mededeling portefeuillehouder voor Provinciale Staten online wordt geplaatst en om de tekst van de mededeling aan te passen mocht dat uit de afstemming met genoemde partijen nodig blijken.

4. De vertrouwelijkheid van deze nota te handhaven tot het moment dat Provinciale Staten over het project FUREC zijn geïnformeerd.